

Egyetemünk új vezetői

Dr. Szontágh Ferenc

Szontágh Ferenc 1919. augusztus 18-án született Budapesten. Egyetemi tanulmányait Pécsen végezte, és ugyanott volt 1939 és 1946 között a Kórélettani és a Gyógyászati Intézet munkatársa. 1943-ban avatták orvosdoktorrá, 1956-ban védte meg kandidátusi értekezését és neveztek ki docensé, miközben 1946-tól 1960-ig a pécsi Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikán dolgozott. 1960-ban egyetemi tanárrá nevezték ki és a Szegedi Orvostudományi Egyetem Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikájának vezetője lett. 1969-ben megszerezte a tudományok doktora fokozatot. 1965 és 1968 között a Szegedi Orvostudományi Egyetem Általános Orvostudományi Karának dékánja volt. 1970-től pedig klinikai rektorhelyettesként tevékenykedett. Négy évig volt az egyetemi szakszervezeti bizottság elnöke. Számos akadémiái és egészségügyi minisztériumi bizottságnak, valamint külföldi tudományos társaságnak tagja, a Magyar Nőorvos Társaság elnöke, a Leopoldina Akadémia tagja. 1966-ban Kiváló Orvos, 1967-ben Kiváló Feltaláló címmel tüntették ki.

Dr. Szontágh Ferenc tanszékvezető egyetemi tanárt 1972. szeptember elsejétől a Szegedi Orvostudományi Egyetem rektorává nevezték ki. Mint az egyetem új rektora — lapunk kérésére — a következőképpen foglalta össze az egyetem és a saját maga előtt álló feladatokat:

— Az új oktatási reform bevezetése következtében az egyetemi oktató és nevelőmunka területén érdekes és rendkívül fontos periódus következik most, amelyben az egyetem elsősorban a tudományok területén működik, a tudományok területén pedig a tudományok területén. Az új oktatási reform bevezetése következtében az egyetemi oktató és nevelőmunka területén érdekes és rendkívül fontos periódus következik most, amelyben az egyetem elsősorban a tudományok területén működik, a tudományok területén pedig a tudományok területén.

Dr. Hajdú Péter

Hajdú Péter 1923. december 27-én született Budapesten. Egyetemi tanulmányait a budapesti egyetemen végezte 1941 és 1945 között. 1945-ben egyetemi doktor, 1952-ben a nyelvudományok kandidátusa lett, 1959 szeptember 16-án egyetemi tanárnak nevezték ki, ettől kezdve tanszékvezető. 1967-től a nyelvudományok doktora. 1970-től a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja. Egyetemünkön 1961-64 között oktatási rektorhelyettesként tevékenykedett, 1969-71-ben a bécsi egyetemen volt vendégprofesszor. Számos hazai és külföldi tudományos társaságnak tagja és tisztségviselője. 1954-ben Munka Erdemérem kitüntetését kapta, 1961-ben az Oktatásügyi Kiváló Dolgozója címet nyerte el. 1969-ben a Finn-Oroszlán Rend Lovagkeresztjének első fokozatával tüntették ki. Kutatási területe; az Úralisztika általános problémái, ezen belül különösen a szamojevi nyelvészet és az uráli népek őstörténete; areális és nyelvtudományi vizsgálatok; fonológia. Ez év július elsejétől megbízást kapott a József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának dékánai teendőinek ellátására.

Mint a kar új állami vezetőjét kértük meg dr. Hajdú Péter professzort, hogy foglalja össze olvasóink számára a Bölcsészettudományi Kar előtt álló feladatokat, elkészítse a dékán működéséről:

— Úgy érzem, aránylag hosszabb kitaró és nyugodt munkát kívánó periódus áll előttünk, amelyben a hangsúly az oktatás, a tananyag korszerűsítésén lesz. Az MSZMP Központi Bizottságának az oktatás korszerűsítésére vonatkozó határozatait karunkon is meg kell konzultálni a vezetőknél, az oktatóknak, s javaslatokat kell tenniük a határozatok realizálására a saját szakjuk vonatkozásában. Az a megállapítás, hogy a tény- és ismeretanyag bizonyos időszakokként kicserélődik, a társadalomtudományokra is érvényes, ép-

egyetemünkön is megtettük, alapos mérlegelés után, az oktatás korszerűsítésére vonatkozó javaslatokat és reméljük, hogy a következő két-három év alatt a hallgatók fokozott megterhelése nélkül sikerül magasabbra emelnünk oktatásunk színvonalát. Olyan jó elméleti és gyakorlati alapot kívánunk adni hallgatóinknak, amelyre későbbi tevékenységük során folyamatosan ráépíthetik a fejlődés során felmerülő és a specializálódásukhoz szükséges új ismereteket. Megtesszük az első lépéseket a jövő oktatási formája, az integrált oktatás felé. E munka során többek között arra fogunk törekedni, hogy megszüntessük az egyes tantárgyak egymástól való izoláltságát, illetve a nemkívánatos átfedéseket és úgy próbáljuk a munkát összehangolni, hogy a hallgatóink azonos témakörben lehetőleg azonos periódusokban és összefüggően hallhassanak előadásokat, végezhesenek gyakorlati munkát. A jobb, hatékonyabb gyakorlati képzés érdekében oktató munkánkba fokozatosan bevonunk az egyetemi intézeteken és klinikákon kívül más szegedi és környékbeli egészségügyi intézményeket is. (a Kecskeméti, Szolnoki és Gyulai) megyei kórházakat.

Az oktatás mellett természetesen magasabb színvonalra kívánjuk emelni az egyetemünkön folyó tudományos kutatómunkát is. Jól tudjuk, hogy a tudományos kutatás ma már olyan szerteágazó tevékenység, hogy e téren eredményeket csak akkor lehet elérni, ha a rendelkezésünkre álló anyag és szellemi erőinket koncentrálnuk. A következő periódusra érvényes tudományos terveink elkészítésénél természetesen figyelembe vesszük a tudománypolitikai irányelveket, valamint a kormányzati szinten és miniszteri tárca szinten kiemeltre javasolt kutatási fő irányokat. Örövendes, hogy egyetemünkön a tudományos kutató tevékenységnek kezd kialakulni néhány sajátos profilja — amelyet a hazai és a külföldi tudományos életben is egyre fokozódó figyelemmel kísérnek. E sajátos kutatási főirányok közül

minden valószínűség szerint a következő években eredményeket hozhat a biológiai aktív vegyületek kutatása; a bioreguláció, azaz az életfolyamatok szabályozása területén végzett vizsgálódás; a bioszféra védelmét célzó kutatások; a szervátültetéseket előkészítő kutatómunka; a legelterjedtebb fertőző betegségek vizsgálata, a számítástechnika orvosi alkalmazásainak lehetőségeit kereső tevékenység; a daganat és traumatológiai kutatások, az újszülöttek életkörülményeinek vizsgálata — hogy csak a legfontosabbakat említsük.

Az egyetemünkön végzett gyógyító munka területén is vannak tennivalóink. Legelőször feladataink közé tartozik a gyógyítás körülményeinek lehetőségeinkhez mért minél gyorsabb és eredményesebb megjavítása. Világosan látjuk az e téren álló nehézségeket, de egyre nagyobb erőfeszítéseket teszünk azért, hogy ezeket leküzdjük.

Az egyetemi oktató, tudományos kutató és gyógyító munka feladatai, problémái rendkívül szerteágazóak, az eredményes előbbrelépéshez egy-egy, de mindhárom területen is kitaró munka szükséges. Ennek feltételeit a magam részéről biztosítani látom, s bár tudom, hogy nehéz feladatra vállalkoztam, mégis bizakodva látok munkához. A legfontosabbnak azt tartom, hogy mindazok, akik tőlünk bizalmat kaptak, segítsenek a feladatok megoldásában. Az oktató-nevelő, a tudományos és a gyógyító munka területén adódó tennivalókban elengedhetlenül fontosnak tartom az egyetemi intézetek vezetőivel, a pártszervezetekkel, a szakszervezetekkel és a KISZ szervezettel való hatékony, jó együttműködést. Különösen gondolok itt azokra, akikért tulajdonképpen az egész egyetem oktatói és dolgozói elsősorban tevékenykednek — a hallgatókra. Mindent el fogunk követni a jobb oktatás, nevelés, a korszerű gyakorlati orvostudomány területén, de erőfeszítéseink csak akkor lehetnek igazán eredményesek, ha hallgatóink felkészültsége, hivatástudata megfelelő mértékben növekedni fog.

(Ruszkai Károly felvétele)

A tanévnyitó közgyűlést megelőzően a SZOTE Tanácsa dr. Szontágh Ferenc rektor elnökletével rendkívüli ülést tartott, amelyen résztvett dr. Farádi László, az egészségügyi miniszter első helyettese. Rövid beszédben megköszönte dr. Tóth Károly egyetemi tanárnak, a SZOTE volt rektorának kilenc évi áldozatos munkáját, majd átadta dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszter levelét és ajánlását. Az Egyetemi Tanács nevében dr. Ivanovics György egyetemi tanár búcsúztatta és ajándékozta meg a leköszönő rektort. Ezt követően dr. Tóth Károly köszönte meg a búcsúztatást és hangsúlyozta, hogy a kilenc év eredményes munkájához az Egyetemi Tanács tagjainak messzemenő segítségével is hozzájárult.

arra kell törekednünk, hogy erre belső igényt is ébresszünk a középiskolai pedagógusokban, s hogy ezekből a továbbképző tanfolyamokból nekik az oktató munkájukban is megnyilvánuló hasznuk legyen.

Ebben az évben az említett feladatok megoldását előkészítő munkálatokkal foglalkozunk. Szeretném, ha ebben a kar minden oktatója, dolgozója és hallgatója részt venne, és ha

mindenki jól érezne magát karunkon ebben a közös tevékenységben. Szeretném azt is, ha a hallgatók az eddigénél aktívabb, tartalmasabb egyetemi életet élnek. Olyan, saját kezdeményezésre épülő KISZ-életet, amelynek a szakmai orientálódás is egyik programja lenne. A kar színvonalának megőrzésére és emelésére oktatóinknak és hallgatóinknak egyaránt nagy energiát kell fordítaniuk.

Dr. Leindler László

Leindler László 1935. október 1-én született Kecskeméten. Egyetemi tanulmányait a szegedi egyetemen végezte, 1958-ban szerzett matematika-szakos középiskolai tanári oklevelet. 1962-ben került a Bolyai Intézet Analízis Tanszékére, ugyanebben az évben védte meg kandidátusi értekezését, 1964-ben Sub auspiciis kitüntetéses doktornak avatták, 1966-ban elnyerte a tudományok doktora címet, 1968 július 1-én egyetemi tanárrá nevezték ki. 1967-től dékánhelyettesi tisztséget töltött be a Természettudományi Karon, és a Kari Nevelési Bizottság elnöke volt. Számos tudományos társaság tagja és tisztségviselője, 1961-től a Grünwald Géza díj tulajdonosa, 1972-ben az Oktatásügyi Kiváló Dolgozója kitüntetésben részesült. A József Attila Tudományegyetem Természettudományi Karának dékánai teendőit ez év július elsejétől látja el.

Dr. Leindler László egyetemi tanár, mint dékán — a munkatársunkkal folytatott beszélgetésben — a következőket mondta a Természettudományi Karon adódó tennivalókról:

— Karunkon az elmúlt évben foglalkoztunk az MSZMP Központi Bizottságának Ifjúságpolitikai határozataiból következő feladatokkal. Többek között a legfontosabbak között most tovább bővítjük az MSZMP Központi Bizottságának az oktatás korszerűsítésére vonatkozó határozata alapján is. Célunk az, hogy a tanszékek oktató-nevelő munkájának olyan irányú változását érjük el, amely figyelmesebben szolgálja a hallgatók helyes igényeit, segíti őket abban, hogy sokoldalúan műveljék, közéleti szocialista szakemberekké váljanak. Tevékenységünkben alapvetőnek tekintjük a tanszékek és szakcsoportok által kollektív munkával készített nevelési programokat. A kari intézkedési terv többek között feladatként jelöli meg, hogy az oktatási anyagot minden tanszéken két-három évenként újra meg újra alaposan át kell nézni korszerűségi szempontból, az előadások és gyakorlatok összhangja, s a rokon tanszékek vonatkozásában átfedések kiküszöbölése, a tananyag csökkentése, céljából. Az oktatóknak fokozottabb mértékben kell arra törekedni, hogy ismeressék a tananyaggal kapcsolatos szakirodalmat és a gyakorlati keretében önálló munkára ösztönözzenek. Megpróbáljuk tovább javítani a tankönyv és jegyzet ellátást, oktatóinkat arra ösztönözzük, hogy irjanak megfelelő színvonalú jegyzeteket, kari példatárakat. E munka első lépéseként júniusig tanszék-

kenken 15 „házi” jegyzet készült és októberig valószínűleg további 9 készül el. Valójában októberig a komplett államvizsgák bevezetésével összefüggésben gondoskodunk arról, hogy a kérdéseket eljuttassuk a hallgatókhoz. Fontos feladatunknak tartjuk, hogy a karon dolgozó lelkes fiatal oktatókat lehetőségeinkhez mérten támogassuk. A tanszékvezetők és idősebb oktatók fokozott figyelmet fordítanak a fiatalok szakmai, pedagógiai segítésére és ellenőrzésére. Törekedni fogunk arra, hogy az egyes szaktárgyak oktatásán belül a szakideológiai problémák is megtárgyalásra kerüljenek.

A KISZ szervezeteitől azt kérjük, hogy az eddigénél nagyobb figyelmet fordítsanak a hallgatók tanulmányi és egyéb oktatással kapcsolatos problémáinak figyelemmel kísérésére, és az állami vezetés, a tanszékvezetők ezekről időben történő tájékoztatására. Annál is inkább, mert vajamennyi tanszékünk oktatóinak nagyobb gondot kell fordítani az oktatási folyamatban is és az azon kívül eső tevékenységben is a nevelőmunkára. Lehetőségeket próbálunk keresni az önállóságra való nevelés hatékonyabb megvalósítására. Oktatóinknak többet kell tördölniük azaz, hogy a hallgatókat jobban megismerjék, fokozzák bennük a szakmai érdeklődést és társadalmi, politikai aktivitásukat, formálják világnézetüket. A kiscsoportos foglalkozásokkal kapcsolatos nevelési kérdések, a számonkérés és vizsgáztatás módszereinek problémái, a tantervi módosítások a túlterhelés csökkentése továbbra is állandóan napirenden fog szerepelni. E kérdések megoldására a tanszékek és a szakbizottságok már eddig is számos javaslatot tettek, amelyek közül a hasznosakat és azokat, amelyeket a kari vezetés saját hatáskörében meg tud oldani, a körülmények alapos mérlegelése után közös munkával megvalósítjuk.

Karunkon továbbra is gondot fordítunk a már bevált, kialakult hagyományok szerint a fizikai dolgozók tehetséges gyermekeinek egyetemi felvételi vizsgára való előkészítésére. Továbbra is szívélyünknek tekintjük a biológus képzést, az ezzel kapcsolatos beruházások megvalósítását.

Az említettekben kívül természetesen még nagyon sok olyan feladatot kell megoldani, amit az élet diktál, s ahhoz, hogy a következő években munkánk eredményes legyen, az állami és a pártvezetés a kar egész kollektívájának együttműködése szükséges.

pen ezért a Bölcsészeti Karon sem gondolhatunk arra, hogy szakmánk minden tényanyagával megismerjük a hallgatókat. Célunk, hogy olyan alapismereteket nyújtsunk, amelyek elsajátításával kialakulhat a hallgatókban az önálló kutatásra, új ismeretek befogadására irányuló készség, ill. a továbbképzés igénye. Igen lényeges szerep vár a tananyagot szelektáló munka során a tanszékekre, a vezető szervekre és személyekre. Megnő a szakmai összefogás jelentősége. Munkánkhoz jelentős segítséget adhat az általános és középiskolai tananyag korszerűsítése. Ettől is sokat várunk lényeges, az egyetemi képzést megkönnyítő eredményeket hozhat. Elsősorban például azt, hogy néhány év múlva jobb nyelvi felkészültséggel jelentkeznek karunkra a felvételizők, s így valóban szó lehet a középiskolából hozott nyelvtudás továbbfejlesztéséről. A magyar nyelv középiskolai és egyetemi oktatásban is bizakodással várjuk a modernebb nyelvészlelet alkalmazását.

Természetesen az egyetemen oktató pedagógusoknak is igen lényeges feladatai vannak, például a kiscsoportos gyakorlati oktatás módszereinek továbbfejlesztése. Jó lenne továbbá, ha az előadások is visszanyernék korábbi jelentőségüket. Elképzelem szerint ezt például úgy is elérhetnénk, ha az előadásokon nem a meglevő jegyzetek ismeretése lenne általános, hanem a legújabb, publikálatlan kutatási eredmények bemutatása. Hasznos volna a bel- és külföldi vendégelőadói rendszer bevezetése. Elképzelhető lenne, hogy néhány kiváló, kutatási eredményeiről és jó előadó-készségéről nevezetes szakember ugyanazt az 5-6 előadást álló sorozatot mindhárom bölcsészkaron előadja. Erre külföldön számos jó példát találunk.

Karunk kutató munkájában is

tükröződnie kell annak a ténynek, hogy a tudománypolitikai irányelvek hangsúlyozták a társadalomtudományok fontosságát, a társadalmi valóság feltárásában betöltött szerepüket. Örövendesnek tartom a helytörténelmi kutatások megindulását a karon, s azt, hogy a kar tudományos munkájának anyagi kerete is bővült. Az eddiginél jelentősebb munka és nívósabb publikációs tevékenység bontakozhat ki, ha jól tudunk élni ezekkel az anyagi lehetőségekkel. Munkafeltételeink javításához azonban még technikai, kutatási segédesszűkök és segéd-erők kellenek, gondolok itt például sokszorosító eszközökre, megfelelő gépipókra, dokumentátorokra, jól képzett kisegítő személyzetre. Legalább egy-egy segédkar kellene 2-3 kutató rendelkezésére bocsátani, de ettől a létszámtól még nagyon messze vagyunk. A kari vezetés mindenestre arra fog törekedni, hogy a rendelkezésre álló anyagi eszközökkel — a társadalmi szervekkel együttműködésben — igazságosan gazdálkodjon, és megpróbálja megszűntetni a kirívó aránytalanságokat.

Az ifjúságpolitikai határozatból adódó feladatunk a felvételi rendszer fejlesztése, illetve a felvételihez való előkészítés módszereinek kimunkálása, valamint a felvett hallgatók beilleszkedésének elősegítése a kar, az egyetem életébe. Számomra gyakran problematikus az iskolából hozott pontok értéke, de olykor a tesztmódszeré is. Ha a középiskolában általánosabbá válna a feladatlapos vizsgáztatás, ez a felvételre jelentkezőnek előnyös lenne. A tesztet a tárgyi tudást, a részletekben való jártasságot, önálló ítéletképeséget így biztosabban meg lehetne állapítani.

Karunk további feladatai közé tartozik a pedagógustovábbképzés (és részben a posztgraduális képzés) formáinak kialakítása is. A tanárok számára lehetővé kell tenni az új ismereteknek szerzett formában történő elsajátí-